

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням

ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Відень, Австрія)

КІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КРИСТІАНА АЛЬБРЕХТА (Кіль, Німеччина)

ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОСВІТИ (Брюссель, Бельгія)

**МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
*DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE***

МАТЕРІАЛИ

VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

УДУ імені Михайла Драгоманова

30 жовтня 2024 р.

КИЇВ – 2024

УДК 371.3:811.161.1.+82

Т 11

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол №4 від 19 листопада 2024)*

Редакційна колегія:

ЛЕМІШ Н.Є.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В.	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВДОВИЧЕНКО Л.Ф.	старший викладач;
ВОЗНЮК Л.А.	старший викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня 2024 р. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 106 с.

ISBN 978-966-931-311-9

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

ISBN 978-966-931-311-9

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2024

Література

1. Блинова І. А., Бреславець Н. О. Досвід організації дистанційного навчання за допомогою електронних платформ. *Навчання і викладання у багатомовному світі у цифровому форматі*. Digitales Lernen und Lehren in der MEHRSPRACHIGEN WELT: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції 1–2 грудня 2023 року / упор. С. М. Іваненко, О. О. Холоденко, О. О. Яременко-Гасюк, К. Далльйо, К. Компе, А. Ланге, М. Ванджі. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 45–48.

2. Blynova I., Breslavets N. Formation of Cross-Cultural Communication among Students Majoring in Political Science and Law: Participation in the International COIL Programme. *Proceedings of the 1st International scientific and practical conference “Advanced technologies for the implementation of new ideas”* (January 09–12, 2024). Brussels, Belgium. International Science Group. 2024. Pp. 136–137.

3. Blynova I., Breslavets N. Organization of Online Learning with the Help of an Electronic Board Padlet. *Навчання англійської мови у воєнний час: розмаїття голосів стійкості та співчуття*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (англ. мовою) / укл. Л. Гнаповська, О. Ільєнко, М. Цегельська, Л. Кузнецова. Львів: ПП “Марусич”, 2024. С. 16 – 17.

*Василенко О.М.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(Київ, Україна)*

ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ОПАНУВАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Прискорення економічного зростання суспільства неможливе без облаштування життя суспільства сучасними засобами комунікації та інформаційного обслуговування. Знання та використання іноземної мови є фундаментом для побудови науково-інформаційного суспільства.

Методика навчання іноземній мові упродовж багатьох століть спиралась на дослідження в галузі психології. Це не випадково, оскільки засвоєння іноземної мови є складним психологічним процесом. Будь-яка методика навчання завжди базується на певній психологічній теорії, яка і визначає основні підходи до навчання.

В контексті вивчення природи білінгвізму здійснюється вивчення проблеми іншомовних здібностей, які зі свого боку забезпечують успішність оволодіння іноземною мовою. Очевидно, що іншомовні здібності взаємопов'язані з індивідуально-психологічними якостями студентів. Це підтверджено багатьма дослідженнями індивідуально-психологічних якостей тих, хто навчається, а також їх зв'язку з іншомовними здібностями і успішним оволодінням іноземною мовою.

Дослідження І.О. Зимньої, П.В. Лушина, С.Д. Максименка свідчать, що становлення іншомовного мовлення залежить від багатьох психічних функцій і сторін психічної діяльності, до яких належать сприйняття, увага, пам'ять,

мовлення рідною мовою. Щоб дослідити закономірні зміни, які відбуваються у психічних функціях студентів у навчально-виховному процесі опанування іншомовним мовленням, нам доцільно показати їх місце і роль у цьому процесі, обмежуючись при цьому аналізом тих з них, які найбільше впливають на нього. Відповідно до нашого предмету дослідження засвоєння іншомовної мовленнєвої діяльності відбувається при умові активізації властивостей уваги, мислення і оптимального виявлення організованості особистості студентів.

Іншомовна мовленнєва діяльність здійснюється в ході процесів сприйняття (аудіювання, читання) і відтворення (говоріння і письма) усного і писемного мовлення.

Таким чином, властивості уваги під час засвоєння іноземної мови актуалізуються та організують і контролюють сприймання інформації, її осмислення, запам'ятовування і збереження та утворення навичок продуктивного відтворення засвоєного матеріалу. Проте, у процесі засвоєння іноземної мови не лише увага як така забезпечує виконання зазначених функцій, а їх якість залежить від організованості особистості студента та глибокого мислення.

Формування уваги у її зв'язку з мисленням і організованістю особистості є довготривалим, цілеспрямованим і систематичним процесом, що вимагає організації навчання відповідно до вимог кредитно-модульної системи, а від викладача – кропіткої роботи і ретельного підбору вправ, завдань (як індивідуальних, так і групових) і рольових ігор відповідно до тематики заняття, а також враховуючи рівень володіння студентами іноземною мовою. Розвиток уваги у єдності з мисленням доцільно здійснювати за допомогою завдань типу дискусій, ток-шоу, утворюючи коло ідей тощо. Підвищувати рівень планування свій час – через групове та індивідуальне консультування щодо планування самостійної роботи по вивченню іноземної мови, а також із застосуванням рольових ігор, а рівень відповідального ставлення і самоконтролю в груповій і парній діяльності з використанням взаємоконтролю.

На практичних заняттях з англійської мови є можливість використовувати різноманітні комунікативні завдання і тренувальні вправи уваги, які впливають на її розвиток уваги та поліпшують засвоєння теоретичних питань і граматичного складу іноземної мови. Проводячи вправи на розвиток уваги, ми намагалися частіше використовувати взаємну перевірку письмових завдань, яка сприяє концентрації уваги, а також враховували те, що занадто швидкий перехід від однієї діяльності до іншої втомлює; що розподіл уваги між кількома видами діяльності може відбуватися ефективно тільки за умови, що всі види діяльності, крім основної, автоматизовані; що рівень і обсяг уваги пов'язані зворотною залежністю – збільшення обсягу елементів, що сприймаються, викликає зменшення рівня уваги і навпаки.

Для розвитку мислення заняття з іноземних мов мають великі потенційні можливості. Навчання іноземної мови – це навчання іншомовному мисленню, тому що володіти мовою – означає мислити нею. Іноземна мова є лише засобом, за допомогою якого людина висловлює свою думку. Ми створювали на заняттях природні комунікативні ситуації, метою яких був обмін думками з урахуванням інтересів, життєвого досвіду та індивідуальних особливостей студентів. Так,

наприклад, використання детективних історій є ефективним для розвитку мислення. Викладач розповідає студентам початок детективної історії, а потім пропонує декілька варіантів кінця або результат історії. Студенти мають проаналізувати ситуацію, розвинути перебіг подій так, щоб логічно дійти до пропонованого кінця. Потім викладач читає всю історію від початку до кінця, а студенти порівнюють свою історію зі зразком, що розвиває стійкість уваги, а також гнучкість і критичність мислення.

Вправа, яка може бути використана для закріплення та повторення лексичних одиниць будь-якої теми, називається “Bingo!”. Воно розвиває у студентів стійкість та розподіл уваги, а також перемикає увагу в ускладненому варіанті. Наведемо приклад гри, яка проводилася нами щодо неправильних дієслів у минулому часі (Past Simple). Викладач роздає студентам картки зі списком слів. Потім він читає слова, а студенти, почувши слово, мають його викреслити. Якщо у студента всі слова викреслені, він каже слово Bingo!. Коли викладач закінчує читати слова, студенти мають викреслити всі слова. Якщо на картці залишилися лексичні одиниці не викреслені, це означає, що студент не уважно слухав і пропустив слово. В ускладненому варіанті викладач читає слова в даний час або рідною мовою.

Таким чином, ми зупинилися лише на кількох прикладах цілісної роботи, метою якої є підвищення ефективності засвоєння іноземної мови з урахуванням індивідуальних психологічних особливостей студентів.

Література

1. Зеленін Г.І. Психологічні механізми вивчення іноземної мови. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання*. Харків, 2017. С. 34–35.
2. Лозова О.М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови. Навчально-методичний посібник. Київ, 2010. 143 с.

*Вдовиченко Л. Ф.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(Київ, Україна)*

УПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ (CLIL) ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Понад тридцять років мовна політика Європи наголошує на необхідності сприяння плуралінгвізму (багатомовності), коли з раннього віку усі громадяни Європейського Союзу володіють принаймні двома іноземними мовами. Процес інтернаціоналізації європейських університетів, що зумовлений Болонським процесом, створив передумови для розвитку явища мультикультуралізму. Це явище, яке зараз широко поширене в сучасних суспільствах, має стати стимулом